

Projekt z dnia 24 sierpnia 2007 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2007 r.

w sprawie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego

Na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje ryzyka, które mogą zostać wskazane przez koordynatora jako podlegające obowiązkowi sprawozdawczemu;
- 2) sposób ustalania przez koordynatora kryteriów uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą na poziomie konglomeratu finansowego;
- 3) formę sporządzania i tryb przekazywania koordynatorowi sprawozdania w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego;
- 2) ryzyku kredytowym - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany straty finansowej w związku z utratą przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę możliwości obsługi długu, w tym także spłaty kredytu lub pożyczki, postawionych w stan natychmiastowej wymagalności;
- 3) ryzyku kontrahenta - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany straty finansowej z tytułu niewywiązania się przez kontrahenta z zobowiązań wobec podmiotu regulowanego lub dominującego podmiotu nieregulowanego;
- 4) ryzyku inwestycyjnym - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany straty finansowej bezpośrednio lub pośrednio w związku z zarządzaniem aktywami podmiotu regulowanego lub dominującego podmiotu nieregulowanego;
- 5) ryzyku ubezpieczeniowym - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany, będący zakładem ubezpieczeń, straty finansowej bezpośrednio lub pośrednio w związku z założeniami dotyczącymi kalkulacji

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w związku z kosztami działalności lub niekontrolowanym rozwojem działalności podmiotu regulowanego lub dominującego podmiotu nieregulowanego;

- 6) ryzyku rynkowym - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany straty finansowej wynikającej ze zmian lub niestabilności cen na rynkach finansowych;
- 7) innych rodzajach ryzyka - należy przez to rozumieć możliwość poniesienia przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany straty finansowej z tytułu innych rodzajów ryzyka niż wymienione w pkt 2-6.

§ 3. Koordynator, określając rodzaje ryzyka, których znacząca koncentracja podlega obowiązkowi sprawozdawczemu, może wskazać:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko kontrahenta;
- 3) ryzyko inwestycyjne;
- 4) ryzyko ubezpieczeniowe;
- 5) ryzyko rynkowe;
- 6) inne rodzaje ryzyka.

§ 4. 1. Koordynator, ustalając dla danego konglomeratu finansowego kryteria uznawania koncentracji danego rodzaju ryzyka za znaczącą, przyjmuje limity ilościowe lub innego rodzaju normy o charakterze ostrożnościowym, ustalające maksymalny poziom dopuszczalnej koncentracji dla tego rodzaju ryzyka, stosowane w regulacjach sektorowych dotyczących działalności danego podmiotu regulowanego.

2. Ustalając kryteria uznawania koncentracji danego rodzaju ryzyka za znaczącą, koordynator może obniżyć limity ilościowe, o których mowa w ust. 1, o nie więcej niż 50 % lub może zastosować surowsze od obowiązujących innego rodzaju normy o charakterze ostrożnościowym, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy regulacje sektorowe dotyczące działalności danego podmiotu regulowanego nie przewidują limitów ilościowych lub innego rodzaju norm o charakterze ostrożnościowym, ustalających maksymalny poziom dopuszczalnej koncentracji dla danego rodzaju ryzyka, a ryzyko to jest właściwe działalności tego podmiotu regulowanego, stosuje się odpowiednio limity ilościowe lub innego rodzaju normy o charakterze ostrożnościowym przyjęte w regulacjach innego sektora finansowego objętego działalnością konglomeratu finansowego, obowiązujących w państwie członkowskim siedziby tego podmiotu regulowanego. W przypadku gdy zastosowanie znalazłaby więcej niż jedna regulacja sektorowa, stosuje się tę regulację, która odnosi się do sektora o większej sumie bilansowej w danym okresie sprawozdawczym. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku gdy dla danego rodzaju ryzyka, które jest właściwe dla działalności podmiotu regulowanego, nie ustalono kryteriów uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą zgodnie z ust. 1-3, przyjmuje się, że koncentracja taka jest znacząca, jeżeli z tytułu danego ryzyka podmiot regulowany może ponieść stratę finansową równą bądź przewyższającą 25 % równowartości wymogu wypłacalności wobec tego podmiotu regulowanego, ustalonego zgodnie z obowiązującymi ten podmiot regulacjami sektorowymi.

5. Kwota straty, która może być poniesiona z tytułu danego ryzyka, jest określona proporcjonalnie do udziału tego ryzyka w równowartości wymogu wypłacalności, w szczególności jako wysokość wymogu kapitałowego z tytułu tego rodzaju ryzyka.

§ 5. W przypadku dominującego podmiotu nieregulowanego do ustalenia kryteriów uznawania koncentracji danego rodzaju ryzyka za znaczącą stosuje się odpowiednio limity ilościowe lub innego rodzaju normy o charakterze ostrożnościowym, stosowane w regulacji sektorowej, która odnosi się do sektora w konglomeracie finansowym o większej sumie bilansowej w danym okresie sprawozdawczym.

§ 6. 1. Koordynator, ustalając dla danego konglomeratu finansowego kryteria uznawania koncentracji danego rodzaju ryzyka za znaczącą, może przyjąć, obok kryteriów ustalonych zgodnie z § 4 i 5 albo zamiast tych kryteriów, że koncentrację ryzyka uznaje się za znaczącą, jeżeli strata finansowa, której możliwość poniesienia zachodzi, jest równa lub wyższa niż określony przez koordynatora procent wymogu z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego, nie niższy jednak niż 5 %.

2. Na potrzeby określenia, czy wysokość możliwej do poniesienia straty finansowej w sektorze ubezpieczeniowym przekracza próg określony w ust. 1, uwzględnia się łącznie możliwą do poniesienia stratę finansową z tytułu tego samego zdarzenia przez każdy podmiot regulowany wchodzący w skład danego konglomeratu finansowego.

§ 7. Sprawozdanie w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego sporządza się według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

§ 8. Sprawozdanie w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego przekazuje się koordynatorowi w formie pisemnej oraz w formie elektronicznej.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 20 września 2007 r²⁾.

MINISTER FINANSÓW

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 sierpnia 2005 r. w sprawie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 174, poz. 1451), które na podstawie art. 80 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 49, poz. 328) traci moc z dniem 19 września 2007 r.

**Załącznik do rozporządzenia
Ministra Finansów z dnia
(poz.)**

WZÓR

**SPRAWOZDANIE W ZAKRESIE ZNACZĄCEJ KONCENTRACJI RYZYKA NA POZIOMIE
KONGLOMERATU FINANSOWEGO**

Część 1. Opis struktury konglomeratu finansowego

Struktura konglomeratu finansowego (podmioty oraz rodzaje powiązań pomiędzy nimi, ze wskazaniem rodzajów i źródeł uprawnień składających się na te powiązania) na dzień sporządzania sprawozdania.

Opis zmian w strukturze konglomeratu finansowego (zmiany podmiotowe oraz zmiany w zakresie powiązań pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego) w okresie sprawozdawczym.

Graficzne ujęcie struktury konglomeratu finansowego (do decyzji podmiotu wiodącego)

Część 2. Informacje przekazywane przez podmioty regulowane

Lp.	Dane podmiotów regulowanych lub dominującego podmiotu nieregulowanego, wchodzących w skład konglomeratu finansowego ¹	Przekazane informacje ²	Rodzaj ryzyka ³	Opis ryzyka ⁴
1				
2				
3				

Część 3. Przypadki znaczącej koncentracji ryzyka⁵

Lp.	Rodzaje ryzyka objętego obowiązkiem sprawozdawczym ⁶	Kryteria ⁷	Opis ryzyka ⁸	Podmiot ⁹	Sposób wyznaczania wartości możliwej straty finansowej ¹⁰	Wielkość możliwej straty finansowej	Inne uwagi ¹¹
1							
2							
3							

Część 4. Informacja dodatkowa w zakresie stwierdzonych przez podmiot wiodący zagrożenia dla wypłacalności podmiotów regulowanych lub dominującego podmiotu nieregulowanego wchodzących w skład konglomeratu finansowego, w związku ze znaczącą koncentracją ryzyka lub braku takich zagrożeń oraz działań, które zostały lub mają być podjęte w celu przywrócenia prawidłowych stosunków w przypadku stwierdzenia takich zagrożeń¹²

Lp.	Koncentracja ryzyka ¹³	Stwierdzone zagrożenia dla wypłacalności podmiotów regulowanych lub dominującego podmiotu nieregulowanego	Działania, które zostały lub mają być podjęte w celu przywrócenia prawidłowych stosunków
1			
2			
3			

¹ Nazwa (firma) oraz adres podmiotów regulowanych lub dominującego podmiotu nieregulowanego.

² Informacje, o których mowa w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego.

³ Kredytowe, kontrahenta, inwestycyjne, ubezpieczeniowe, rynkowe, inne określone przez koordynatora.

⁴ Charakterystyka ryzyka oraz obszar działalności konglomeratu finansowego, którego dotyczy ryzyko, a w szczególności opis transakcji lub inwestycji, z którą wiąże się możliwość poniesienia straty (rodzaj transakcji, strony oraz ich zobowiązania, rodzaj inwestycji, oznaczenie dłużnika, informacje pozwalające na indywidualizację aktywów). Ocena prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń związanych z danym ryzykiem.

⁵ Część 3 dotyczy przypadków, w których koordynator skorzystał z możliwości przewidzianej w § 6 rozporządzenia.

⁶ Kredytowe, kontrahenta, inwestycyjne, ubezpieczeniowe, rynkowe, inne określone przez koordynatora.

⁷ Określone przez koordynatora kryteria uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą.

⁸ Charakterystyka ryzyka oraz obszar działalności konglomeratu finansowego, którego dotyczy ryzyko, a w szczególności: opis transakcji lub inwestycji, z którą wiąże się możliwość poniesienia straty (rodzaj transakcji, strony oraz ich zobowiązania, rodzaj inwestycji, oznaczenie dłużnika, informacje pozwalające na indywidualizację aktywów). Ocena prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń związanych z danym ryzykiem.

- ⁹ Dane (nazwy, firmy, adresy) podmiotu (podmiotów, w tym wchodzących w skład grupy), z którym (którymi) wiąże się dane ryzyko. Dopuszcza się niewypełnienie pola w przypadku, gdy ryzyko nie może być powiązane z żadnym podmiotem.
- ¹⁰ Syntetyczny opis przyjętej w ramach konglomeratu finansowego metodologii wyznaczania wartości możliwej do poniesienia straty finansowej.
- ¹¹ Dodatkowe wyjaśnienia nieobjęte zakresem pozostałych kolumn, istotne z punktu widzenia konglomeratu finansowego dla pełnej prezentacji zidentyfikowanego ryzyka i jego koncentracji.
- ¹² Brak odniesienia w części 4 do danego przypadku koncentracji ryzyka jest równoważny niestwierdzeniu zagrożeń dla wypłacalności podmiotów regulowanych lub dominującego podmiotu nieregulowanego wchodzących w skład konglomeratu finansowego.
- ¹³ Odwołanie do części 2 lub 3 i odpowiedniej liczby porządkowej, a w przypadku części 2 - także wskazanie konkretnej informacji przekazanej przez podmiot regulowany lub dominujący podmiot nieregulowany.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 49, poz. 328) w art. 59 pkt 15 zmieniła art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119), zawierający upoważnienie dla Ministra Finansów do wydania aktów wykonawczych do tej ustawy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 80 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

W związku z powyższym, zachodzi potrzeba wydania nowego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego. Jednocześnie w związku z faktem, iż zmiana w art. 39 ust. 3 polegała jedynie na zastąpieniu wyrazów „krajowych organów nadzoru” wyrazami „krajowego organu nadzoru”, co było związane z powołaniem Komisji Nadzoru Finansowego w miejsce Komisji Papierów Wartościowych i Giełd oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, dlatego też nie zachodzi potrzeba dokonania zmian merytorycznych w zmienianym rozporządzeniu. Projekt nowego rozporządzenia jest w zasadzie powtórzeniem rozporządzenia już obowiązującego.

Stosownie do treści art. 39 ust. 3 w/w ustawy Minister Finansów został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia:

1. rodzajów ryzyka, które mogą zostać wskazane przez koordynatora jako podlegające obowiązkowi sprawozdawczemu;
2. zasad ustalania przez koordynatora kryteriów uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą na poziomie konglomeratu finansowego;
3. formy sporządzania i tryb przekazywania koordynatorowi sprawozdania w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego.

Niniejszy projekt stanowi wypełnienie powołanej delegacji ustawowej.

Opracowanie projektu wiąże się z implementacją Dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi w konglomeracie finansowym oraz w sprawie zmian Dyrektyw Rady 73/239/EEC, 79/267/EEC, 92/49/EEC, 92/96/EEC, 93/6/EEC i 93/22/EEC oraz Dyrektyw 98/78/EC i 2000/12/EC Parlamentu Europejskiego i Rady.

Zgodnie z załącznikiem nr II ww. dyrektywy, przy określaniu lub wydawaniu opinii na temat rodzajów transakcji i ryzyka, koordynator i właściwe kompetentne władze winny uwzględnić specyfikę struktury grupowej i zarządzanie ryzykiem w konglomeracie finansowym. W celu określenia znaczącej koncentracji ryzyka, jaka ma podlegać obowiązkowi sprawozdawczemu, koordynator, winien określić odpowiednie progi w relacji do regulacyjnych funduszy własnych lub przepisów technicznych.

Jako ryzyka, których koncentracja podlega obowiązkowi sprawozdawczemu, w rozporządzeniu wskazano:

1. ryzyko kredytowe,
2. ryzyko kontrahenta,
3. ryzyko inwestycyjne,
4. ryzyko ubezpieczeniowe,
5. ryzyko rynkowe,
6. inne rodzaje ryzyka.

Przyjęto zasadę, że koordynator, ustalając dla danego konglomeratu finansowego kryteria uznawania koncentracji danego rodzaju ryzyka za znaczącą, przyjmuje limity ilościowe lub innego rodzaju normy o charakterze ostrożnościowym ustalające maksymalny poziom dopuszczalnej koncentracji dla tego rodzaju ryzyka, stosowane w regulacjach sektorowych dotyczących działalności danego podmiotu regulowanego.

W przypadku natomiast, gdy dla danego rodzaju ryzyka, które jest właściwe działalności podmiotu regulowanego, nie ustalono kryteriów uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą zgodnie z ustępami poprzedzającymi, przyjmuje się, że koncentracja taka jest znacząca, jeżeli z tytułu danego ryzyka podmiot regulowany może ponieść stratę finansową równą bądź przewyższającą 25% równowartości wymogu wypłacalności wobec tego podmiotu regulowanego, ustalonego zgodnie z obowiązującymi ten podmiot regulacjami sektorowymi.

Pracownik właściwy w sprawie projektu:

Krzysztof Budzich, starszy specjalista,
Małgorzata Sawicka, starszy specjalista,
Wydział Sprawozdawczości i Rozwoju Usług Finansowych
Departament Rozwoju Rynku Finansowego,
Ministerstwo Finansów, tel. 694-39-11

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowane rozporządzenie oddziałuje na podmioty wchodzące w skład grup stanowiących konglomeraty finansowe, w tym w szczególności na podmioty regulowane oraz pośrednio na klientów podmiotów regulowanych, zwiększając poziom bezpieczeństwa finansowego tych podmiotów.

Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przygotowany przez Ministerstwo Finansów. Projekt zostanie zaopiniowany przez Komisję Nadzoru Finansowego i Komisję Nadzoru Bankowego.

W ramach konsultacji społecznych projekt zostanie przekazany do opinii instytucjom zrzeszającym przedstawicieli banków, ubezpieczycieli i uczestników rynku kapitałowego.

Projekt rozporządzenia, stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje powstania skutków finansowych powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących obecnie przepisów.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zmian na rynku pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Źródła finansowania

Zakres przedmiotowy rozporządzenia jest neutralny z punktu widzenia obciążeń budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.